

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Haralda Stiffela a sudcov JUDr. Juraja Majchráka, JUDr. Petra Krajčoviča, JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Milana Lipovského v trestnej veci proti obvinenému **J. K. a spol.**, vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 5 T 7/2003, prerokoval na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podali obvinení J. K. a S. F. proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. septembra 2007, sp. zn. 1 To 7/2006 a rozhodol

t a k t o:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinených J. K. a S. F. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e:

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 7. septembra 2005, sp. zn. 5 T 7/2003 boli obvinení J. K. a S. F. uznaní za vinných zo spáchania pokusu trestného činu vraždy spolupáchatelstvom podľa § 8 ods. 1, § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. v znení zákona č. 177/1993 Z.z. - ďalej len Tr. zák.) na tom skutkovom základe, že

14. mája 1994 obaja obvinení v presne nezistenom čase na ceste z mesta N. na B. M. za obcou J., po predchádzajúcom navedení toho času už nebohým R. H. a po predchádzajúcej vzájomnej dohode v osobnom motorovom vozidle zn. Škoda 120 L, červenej farby, ktorého vodičom bol obvinený S. F. a obvinený J. K. sedel v aute vzadu vpravo, za prisľúbenú finančnú odmenu v úmysle usmrtiť poškodeného

R. M. G. obvinený J. K. prehodil cez hlavu poškodeného R. M. G. povraz, používaný na viazanie slamy, ktorého konce mal omotané okolo rúk a s takto natiahnutým povrazom ho začal škrtiť v úmysle ho usmrtiť, čo sa mu nepodarilo v dôsledku obrany poškodeného, ktorý vsunul dva prsty ľavej ruky pod povraz, na to sa obvinený S. F. so skrutkovačom o dĺžke najmenej 20 cm pokúsil bodnúť poškodeného R. M. G. a následne obvinení v konaní už nepokračovali, poškodenému R. M. G. spôsobili zranenie - odreninu krku a malé krvácanie na pravom oku.

Za to boli odsúdení podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 40 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na tresty odňatia slobody, a to:

- obvinený **J. K.** vo výmere sedem rokov ako trest súhrnný s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. s tým, že bol súčasne zrušený výrok o treste právoplatného rozsudku Okresného súdu Nitra z 29. októbra 1996, sp. zn. 2 T 45/96, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a

- obvinený **S. F.** vo výmere päť rokov.

Obaja obvinení boli pre výkon trestu zaradení podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do druhej nápravno výchovnej skupiny.

Proti tomuto rozsudku podali obaja obvinení v zákonnej lehote odvolanie a odvolanie podal aj krajský prokurátor v Nitre v neprospech oboch obvinených.

Najvyšší súd Slovenskej republiky Slovenskej republiky ako súd odvolací, rozhodol o podaných odvolaniach tak, že:

I. Na podklade odvolania obvinených J. K. a S. F. podľa § 258 ods. 1 písm. d/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.) rozsudok súdu prvého

stupňa zrušil v celom rozsahu a následne na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obvinených **J. K.** a **S. F.** na nezmenenom skutkovom základe, uvedenom v rozsudku súdu prvého stupňa za použitia § 88 Tr. zák., uznal za vinných z pokusu trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 8 ods. 1, § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1 Tr. zák. a za to odsúdil:

- obvineného **J. K.** podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 2, § 40 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov, pričom súčasne zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Nitra z 29. októbra 1996, sp. zn. 2 T 45/96, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

- obvineného **S. F.** podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 40 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere štyri roky.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. por. oboch obvinených na výkon im uložených trestov zaradil do druhej nápravno-výchovnej skupiny.

II. Podľa § 256 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora v Nitre zamietol.

Proti citovanému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj proti rozsudku súdu prvého stupňa podali obvinení **J. K.** a **S. F.** prostredníctvom obhajcu JUDr. **J. H.** dovolanie.

Tento mimoriadny opravný prostriedok opreli o dovolací dôvod uvedený v **§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t.j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.**

V písomnom odôvodnení dovolania obvinení prostredníctvom ich obhajcu predovšetkým namietali, že prvostupňový súd neriešil otázku, kedy možno prečítať výpoveď svedka na hlavnom pojednávaní, čím sa nezaoberal ani odvolací súd, hoci išlo z hľadiska výroku o vine oboch obvinených o rozhodujúcu otázku. Čítať výpoveď svedka možno iba za taxatívne stanovených podmienok, pričom išlo predovšetkým o výpoveď svedka R. M. G., ktorý musel a mal možnosť sa vyjadriť k jeho pomeru k veci, keď bol zadržaný nemeckou políciou a neskôr súdom odsúdený. Je totiž vylučujúcou okolnosťou tvrdenie, že obaja obvinení sa ho mali pokúsiť zavraždiť s tým, že mu dopomohli utiecť zo Slovenskej republiky. Poškodený sa po „protiprávnom konaní“ obvinených dostal do stíhania a zadržania nemeckých orgánov. Chcel sa dostať do postavenia prenasledovaného a núteného utiecť z územia, kde ho chceli zavraždiť, a tak si „vylepšiť“ postavenie zadržaného a stíhaného. Keď neboli splnené podmienky na prečítanie jeho výpovede a svedok bol vypočúvaný počas trestného stíhania v Nemecku, tak treba pripustiť, že svoju výpoveď upravil tak, aby si v tomto postavení svoje postavenie vylepšil. V konaní pred prvostupňovým súdom tak došlo k porušeniu zákona v ustanoveniach § 2 ods. 6 a § 211 ods. 1 Tr. por.

Dovolatelia v ďalšom namietali, že došlo k porušeniu zákona aj v ustanovení § 8 ods. 3 Tr. zák., pokiaľ súdy oboch stupňov nevzali za preukázané, že obaja obvinení po skutku, označenom ako pokus trestného činu vraždy, dobrovoľne upustili od ďalšieho konania potrebného k dokonaniu trestného činu. Poukázali na to, že obvinený S. F. vozil brata, zo žiadneho dôkazu však nevyplývalo, že by sa zúčastnil jednania, na ktorom sa malo dohodnúť usmrtenie R. M. G. Pre záver o vine obvineného S. F. bolo potrebné preukázať, že mal vedomosť o zámere usmrtiť poškodeného, a za tým účelom po dohode alebo s vedomosťou o uvedenej okolnosti riadil motorové vozidlo, čo sa však nestalo. Podľa argumentácie dovolateľov sa skutok, tak ako bol ustálený ani objektívne stať nemohol, pretože tomu bránili priestorové možnosti vozidla (Škoda 120L). Vyšetrovací pokus by vylúčil možnosť, že poškodený so slučkou na krku, pripútaný na pravom prednom sedadle vozidla ľavou nohou odvrátil útok obvineného F. a pri fixácii hlavy škrtidlom by ešte narazil hlavou do predného skla.

V ďalšom obhajca obvinených poukázal na ich osobnostné črty, ktoré nenasvedčujú tomu, že by boli schopní spáchať trestný čin vraždy. Vo vzťahu k obvinenému S. F. namietal, že sa súdy nezaoberali jeho obhajobou, že na poškodeného skrutkovačom zaútočil preto, lebo sa zľakol, a preto urobil v podstate obranný pohyb, ktoré vysvetlenie je prijateľnejšie než záver, že chcel poškodeného bodnúť, a to dokonca že chcel zasiahnuť životne dôležité orgány, pričom však poškodenému žiadne zranenia nespôsobil. Dovolatelia namietali, že o treste a jeho výške sa malo rozhodovať až po tom, čo by bola ich vina nesporná. Obhajca obvinených s poukazom na to, že nemá k dispozícii odôvodnenie odvolacieho súdu uviedol, že nemôže v podanom dovolaní reagovať na dôvody rozsudku tohto súdu.

V závere dovolania obhajca obvinených zdôraznil rozhodnutia súdov oboch stupňov považuje za nezákonné, keďže v konaní pred súdom prvého stupňa došlo k porušeniu zákona v ustanoveniach § 2 ods. 1, § 2 ods. 4, ods. 5, ods. 6, ods. 11, ods. 12, § 100 ods. 2, ods. 8, § 211 ods. 1, ods.2 písm. b/ a § 211 ods. 3 Tr. por. s ich podrobnou citáciou a k porušeniu hmotnoprávnych ustanovení došlo zásadne v ustanovení § 8 ods. 3 Tr. zák., keďže zo strany obvinených došlo k zániku trestnosti v dôsledku dobrovoľného upustenia od dokonania súdeného činu. Vyjadril presvedčenie, že ak došlo k upusteniu od úmyslu usmrtiť poškodeného a nenastúpil iný mechanizmus jeho usmrtenia, tak došlo k upusteniu od úmyslu usmrtiť G., čo ani nebolo sporným. Ak by sa G. podarilo utiecť, mali obvinení dni a noci na to, aby úmysel im kladený za vinu dokonali, alebo sa oň opäť pokúsili. Nestalo sa tak preto, lebo obvinený K. upustil od úmyslu usmrtiť poškodeného a obvinený F. taký úmysel ani nikdy nemal. Rozhodnutie o vine obvinených je preto v rozpore s ustanoveniami § 4, § 9 ods. 2, § 8 ods. 3 a § 219 Tr. zák. a je ním negovaná zásada *in dubio pro reo*.

Podaným dovolaním sa preto dovolatelia domáhali nápravy s prosbou, aby dovolací súd konal nezávisle a nestranne a zásadne v duchu zákonnosti a spravodlivosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenými osobami prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/) Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.),

v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) avšak súčasne zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie je splnený dovolateľmi uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. písm. a/ ž písm. l/ Tr. por., resp. aj ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por.

Tento mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Svedčí tomu aj dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotno-právneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací, pretože dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže skúmať už aj z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Naznačený dovolací dôvod je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom

posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V konečnom dôsledku z toho vyplýva, že s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu, zistenému súdmi nižších súdov. Skutkový stav je v rámci rozhodovania o dovolaní, opierajúcom sa o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže ani skúmať ani meniť.

Z pohľadu dovolacieho súdu treba ďalej uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania (v posudzovanom prípade bol uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu a jeho podstatou sú námietky správnosti skutkových zistení alebo hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno dovolanie podať, ak rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Z uvedeného vyplýva, že v rámci rozhodovania o dovolaní z uvedeného dôvodu vychádza Najvyšší súd Slovenskej republiky zásadne zo skutkových zistení vykonaných súdmi v predchádzajúcom konaní a hodnotí, či tieto skutkové zistenia boli z hľadiska hmotného práva správne posúdené. Nie je teda možné namietat' nič proti samotným skutkovým zisteniam súdu, proti tomu, ako súd hodnotil dôkazy, v akom rozsahu vykonal dokazovanie, ako postupoval pri vykonávaní dôkazov a pod. V tomto smere totiž nejde o aplikáciu hmotného práva, ale procesných predpisov, najmä ustanovení § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. o postupe orgánov činných v trestnom konaní pri zisťovaní skutkového stavu a pri hodnotení dôkazov.

V posudzovanej veci súdy oboch stupňov zhodne skutkovo uzavreli, že obvinení J. K. a S. F. 14. mája 1994 v presne nezistenom čase na ceste z mesta N. na B. M. za obcou J., po predchádzajúcom navedení toho času už nebohým R. H. a po predchádzajúcej vzájomnej dohode v osobnom motorovom vozidle zn. Škoda 120 L červenej farby, ktorého vodičom bo obvinený S. F. a obvinený J. K. sedelv aute vzadu vpravo, za prisľúbenú finančnú odmenu v úmysle usmrtiť poškodeného R. M. G. obvinený J. K. prehodil cez hlavu poškodeného R. M. G. povraz, používaný na viazanie slamy, ktorého konce mal omotané okolo rúk a s takto natiahnutým povrazom ho začal škrtiť v úmysle ho usmrtiť, čo sa mu nepodarilo v dôsledku obrany poškodeného, ktorý vsunul dva prsty ľavej ruky pod povraz, na to sa obvinený S. F. so skrutkovačom o dĺžke najmenej 20 cm pokúsil bodnúť poškodeného R. M. G. a následne obvinení v konaní už nepokračovali, poškodenému R. M. G. spôsobili zranenie - odreninu krku a malé krvácanie na pravom oku. Tento skutok bol v konečnom dôsledku u oboch obvinených posúdený za použitia § 88 Tr. zák., ako pokus trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 8 ods. 1, § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1 Tr. zák.

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že existenciu uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinení vidia zjavne v skutkových zisteniach prvostupňového a odvolacieho súdu, týkajúcich sa záverov o dobrovoľnom upustení od dokonania spomínaného trestného činu, a to na základe podľa odvolateľov nesprávnych skutkových záverov a nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov (podľa dovolateľov vykonaných aj nezákonným spôsobom). Podstatou podaného dovolania je teda snaha dosiahnuť, aby dovolací súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe ich iného hodnotenia dospel k odlišným právnym záverom, než tak urobili prvostupňový a odvolací súd. Treba pritom podotknúť, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku (ktorý však obhajca podľa vlastného vyjadrenia nemal k dispozícii) podrobne vysvetlil a ktoré dôkazy a závery z nich vyplývajúce oprel svoj výsledok, že v posudzovanej veci nedošlo k naplneniu podmienok ustanovenia § 8 ods. 3 Tr. zák.

Z uvedeného v konečnom dôsledku vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním obvinených J. K. a S. F. nespočíva na nesprávnom právnom posúdení

skutku ani na inom nesprávnom hmotno-právnom posúdení, pretože skutok, tak ako bol súdmi oboch stupňov zistený, vykazuje znaky pokusu trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 8 ods. 1, § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1 Tr. zák., z ktorého boli obvinení uznaní za vinných. Preto nimi uvádzaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je daný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací so zreteľom na uvedené zjavné nespĺnenie podmienok dovolania podľa § 371 ods.1 písm. i/ Tr. por. dovolanie obvinených J. K. a S. F. odmietol na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. apríla 2008.

JUDr. Harald S t i f f e l , v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Juraj Majchrák

Za správnosť vyhotovenia: